

วันภาษาไทย 29 กรกฎาคม

นำเสนอเมื่อ : 27 ก.ค. 2552

วันภาษาไทย 29 กรกฎาคม



ภาษาเป็นระบบการสื่อสารที่สำคัญอย่างหนึ่งของมนุษย์ เพราะมนุษย์ต้องใช้ภาษาในการติดต่อ บอกความประสงค์ ความรู้สึกนึกคิด ถ่ายทอดประสบการณ์ และความรู้แก่กัน ภาษาไทยก็เป็นภาษาที่ใช้เป็นสื่อในการแสดงความรู้ ความคิด ประสบการณ์ และวัฒนธรรมของชาติ ซึ่งมีลักษณะเด่นเฉพาะตัวและมีเอกลักษณ์แตกต่างจากภาษาอื่น

ปัจจุบัน การใช้ภาษาไทยมีการเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างมาก ทั้งในด้านที่เป็นความรุกรานของภาษา และในด้านที่ควรระวังซึ่งควรปรับปรุงแก้ไข กล่าวคือภาษาไทยมีคำใช้มากขึ้น เหนือกว่าความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการต่างๆ ในขณะเดียวกันก็มีการใช้ภาษาอย่างมักง่าย มีการดัดคำตามสะดวก และใช้คำผิดพยางค์ ปัญหาการใช้ภาษาไทยเป็นปัญหาที่เกิดมานาน และเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ในแต่ละยุคแต่ละสมัย

ซึ่งมีผู้พยายามที่จะรักษาความถูกต้องเพื่อรักษามาตรฐานของภาษา จึงได้มีหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน มหาวิทยาลัย โรงเรียน สื่อมวลชนทุกแขนง รวมทั้งผู้สนใจอนุรักษ์ภาษาไทยได้ดำเนินการแก้ไขการใช้ภาษาที่ผิดๆ ด้วยวิธีการอันหลากหลายเพื่อส่งเสริมการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง เช่น การกำหนดให้มีการสอบวิชาภาษาไทย ในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จพระราชดำเนินไปเป็นประธานและทรงร่วมอภิปราย ในการประชุมงานวิชาการของชุมนุมภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ณ หอประชุมคณะอักษรศาสตร์ เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๕ ในงานวันภาษาสมเด็จพระปรมานุชิตชิโนรสทรงเปิด อภิปรายในหัวข้อเรื่อง "ปัญหาการใช้ภาษาไทย" และได้ทรงแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษาไทยด้วยความห่วงใย จากกระแสพระราชดำริที่พระราชทานในการทรงรวมอภิปรายเรื่องปัญหาการใช้ภาษาไทย ว่า

"ภาษาอันเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของชาติ ภาษาทั้งหลายเป็นสิ่งที่สวยงามอย่างหนึ่ง เช่น ในทางวรรณคดี เป็นต้น และนี่จึงจำเป็นที่ต้องรักษาเอาไว้ให้ดี ประเทศไทยอันมีภาษาเป็นของเราเอง ซึ่งต้องหวงแหน ประเทศไทยใดที่เสียของเรามาต่างประเทศก็มีภาษาของตนเองแล้วเราทำไมคอยเขินเกรง เราต้องพยายามหาทางที่จะสามารถพัฒนาของเราไว้ให้มั่นคง เราโชคดีที่มีภาษาของตนเองแต่โบราณกาลจึงสมควรอย่างยิ่งที่จะรักษาไว้..."

นอกจากนี้ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๒ ได้พระราชทานพระบรมราโชวาทแก่บัณฑิต ซึ่งแสดงความห่วงใยถึงการใช้ภาษาไทย ดังความตอนหนึ่งว่า

"ในปัจจุบันนี้ ปราชญ์ฯ ได้มีการร้อยข้อคถาของปูชนียคุณและไม่ว่าคุณก็ความหมายเรื่องอยู่เนื่อง ทั้งออกเสียงก็ไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี ถ้าย่อยให้เป็นคำนี้ ภาษาของเราเริ่มมีแต่จะทุกละโหม ขาดดีไทยเรามีภาษาของเราใช้เองเป็นสิ่งประเสริฐอยู่แล้ว เป็นมรดกอันมีค่าตกทอดมาถึงเราทุกคน ซึ่งพี่น้องที่จะต้องรักษาไว้ ฉะนั้น จงขอสืบรักษาไว้ให้ดี คอยจดรักษาจารึกโดยยากก็รักษาและส่งเสริมภาษาซึ่งเป็นอนุสรณ์และหลักประกัน เพื่อความเจริญพัฒนาของประเทศชาติ"

และในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ได้พระราชทานพระราชดำริแก่คณะบุคคลที่เข้าเฝ้าถวายฯ ชัยมงคล ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ ดังความตอนหนึ่งว่า

"นอกจากนี้มีการเปลี่ยนแปลงของวรรณคดี เสียงจะสูงขึ้นไปเรื่อย เสียงโทกลายเป็นเสียงตรี เสียงจรัสกลายเป็นเสียงจัตวา เลขทำให้ทั้งจุดและทศ เป็นอย่างใดอย่างใด..."

ดังนั้นในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพลออกเสด็จ ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๖ รอบ คณะรัฐมนตรีในฐานะของนายกรัฐมนตรี จึงมีมติเมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคมของทุกปี เป็นวันภาษาไทยแห่งชาติ ตามกฎกระทรวงทบวงมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นการเฉลิมฉลองและส่งเสริมพระปรมานุชิตชิโนรสทรงยกย่องภาษาไทย ออกกฎหมายต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนให้ระหนักในความสำคัญของการภาษาไทย และร่วมใจกันใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง

นำบทความมาเสนอเนื่องในวันสำคัญ ของคุณคณะรัฐมนตรีในฐานะของนายชวน หลีกภัย (สมัยที่เคยเป็นรัฐบาล)

วราวุธ อุณณกร, ประวัติวันสำคัญที่ควรรู้จัก, พิมพ์ครั้งที่ ๒, กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๔๓.

ภาพจาก http://kidsquare.com

ความเป็นมา

คณะกรรมการแห่งชาติภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ตระหนักในคุณค่าและความสำคัญของภาษาไทย และมีความห่วงใยในปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นต่อภาษาไทย และเพื่อกระตุ้นและปลุกจิตสำนึกให้คนไทยทั้งชาติได้ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของภาษาไทย ตลอดจนร่วมมือกันทำนุบำรุง ส่งเสริม และอนุรักษ์ภาษาไทยให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป จึงได้เสนอขอให้รัฐบาลประกาศให้วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ของทุกปี เป็นวันภาษาไทยแห่งชาติ เช่นเดียวกับวันสำคัญอื่นๆ ที่มีบทบาทสำคัญให้คนไทยกษัตริย์ เช่น “วันวิสาขบูชาวันพระชาติ” และ “วันสิทธาสน์พระชาติ” เป็นต้น และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันอังคารที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๐๕ ให้เสนอวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ของทุกปีเป็นวันภาษาไทยแห่งชาติ

เหตุผล

ประเทศไทยมีภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ อันเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญแห่งหนึ่งของชาติ สหกรณ์ได้รักษาทำนุบำรุงส่งเสริม และอนุรักษ์ไว้ให้อยู่สืบตลอดไป

ทั้งนี้ในยุคปัจจุบันวิทยาการและเทคโนโลยีต่างๆ ได้ก้าวร่นไปอย่างรวดเร็วเทคโนโลยีนับไม่ถ้วน การติดต่อสื่อสาร มีไม่แพ้ความรวดเร็วรวดเร็ว ดังนั้นในภาษาไทยซึ่งมีเอกลักษณ์สำคัญในการติดต่อและผูกพันต่อการดำรงชีวิตประจำวันของคนไทยได้รับผลกระทบ ทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน ทำให้ภาษาไทยเกิดการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ยิ่งสมการดังกล่าวนี้ในวงวิพากษ์ภาษาไทยและป้องกันเสียแต่เนิ่นๆ การใช้ภาษาไทยของเราที่จะยิ่งเสื่อมลง จะหมดเสียหายนตถเอกลักษณ์และมรดกของภาษาไทยเป็นวิบัติ

ทำไมจึงได้กำหนดให้วันที่ ๒๙ กรกฎาคม เป็น “วันภาษาไทยแห่งชาติ”

เพราะวันดังกล่าว ตรงกับวันที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จพระราชดำเนินไปเป็นประธานและทรงร่วมอภิปรายในการประชุมงานวิชาการของชุมนุมภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ณ หอประชุมคณะอักษรศาสตร์ เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๐๕ ทรงเปิดการอภิปรายในหัวข้อ “ปัญหาการใช้ภาษาไทย”

ทรงเป็นประธานปริญญะการอภิปรายอย่างมีเกียรติ และยังได้พระราชทานพระวาทะพระราชดำริและคำแนะนำไว้ในภาษาไทยที่อีกหลายโอกาส เช่น ได้พระราชทานพระราชนิพนธ์เกี่ยวกับปัญหาการใช้ภาษาไทยของพระบาทสมเด็จพระปรมานุชิตชิโนรส เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๐๕ ทรงมีพระวาทะที่ทรงคุณค่าและมีความหมายอันล้ำค่าแก่ชาวไทยทุกคน

นอกจากนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงมีนโยบายให้ประชาชนชาวไทยและพระครูพุทธาและความคิดในทางอนุรักษ์ภาษาไทยในโอกาสต่าง ๆ อยู่เสมอ ที่สำคัญอีกว่านี้ คือ เป็นที่ประจักษ์ว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระปรีชาญาณและพระอัจฉริยภาพในการใช้ภาษาไทยทรงรอบรู้ปราดเปรื่องยิ่งกว่าศัพท์ของภาษาไทย คือ ภาษาไทยในสมัยพุทธกาล ทรงพระปรีชาญาณที่จะแปลและเรียบเรียงวรรณกรรมภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทยที่สละสลวยลุลิศจนกว่าจะมีผู้ใดสามารถเทียบเคียงความดีนี้ ผู้ใดหาการที่มีคุณค่าเป็นคติในการถือสละละเสียดวาม และเป็นผู้เผยแพร่งานแปลราชานในการใช้ภาษาไทย ดังเห็นได้จากพระราชนิพนธ์แปลเรื่องนายอินทร์ของพลเรือตรี พระวราเชนทร์แปลบทความเรื่องอินทร์ พจนานพ และพระราชนิพนธ์ เรื่อง พระมหาชนก เป็นพระมหากษัตริย์ผู้มีความสามารถรอบรู้ที่สุดในโลกการกร

วัตถุประสงค์

- เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวผู้ทรงคุณูปการ ผู้ทรงเป็นนักปราชญ์ และนักภาษาไทย รวมทั้งเพื่อถนอมรักษากิจการกุศลของพระองค์ได้ทรงแสดงความห่วงใยและพระราชทานแนวคิดต่างๆ เกี่ยวกับการใช้ภาษาไทย
- เพื่อร่วมเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวามกตัญญูต่อสมเด็จพระบรมชนกนาถ ๖ รอบ ในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๐
- เพื่อกระตุ้นและปลุกจิตสำนึกของชนชาวไทยให้หวงแหนถึงความรักและผูกพันของภาษาไทย ตลอดจนร่วมมือกันทำนุบำรุง ส่งเสริม และอนุรักษ์ภาษาไทย ซึ่งเป็นเอกลักษณ์และเป็นสมบัติวัฒนธรรมอันล้ำค่าของชาติให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป
- เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการใช้ภาษาไทย ทั้งในวงวิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งเพื่อขยายการรณการรณการของภาษาไทยในสถานศึกษาทุกระดับให้เป็นที่รู้จักอย่างยิ่งขึ้น
- เพื่อเปิดโอกาสให้หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนทั้งในระดับส่วนรวมในการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อเผยแพร่ความรู้ภาษาไทยในรูปแบบต่างๆ ไปสู่สาธารณชนทั้งในฐานะที่เป็นภาษาประจำชาติ และในฐานะที่เป็นภาษาเพื่อการสื่อสารของทุกคนในชาติ

ประโยชน์ที่ได้รับจากกรณี “วันภาษาไทยแห่งชาติ”

คำขวัญและคติเตือนใจหลายประการ คือ

- กรณี “วันภาษาไทยแห่งชาติ” จะทำให้หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐบาลและเอกชน ได้เผยแพร่อย่างมีหน่วยงานในกระทรวงศึกษาธิการ และทบวงมหาวิทยาลัย ตระหนักในความสำคัญของภาษาไทย และร่วมกันจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นเตือน แยกแยะ และถนอมไว้ให้ประชาชนเห็นความสำคัญของ “ภาษาประจำชาติ” ของคนไทยทุกคน และร่วมมือกันอนุรักษ์การใช้ภาษาไทยให้มีความถูกต้องสมบูรณ์อยู่เสมอ
- บุคคลในวงวิชาชีพต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาไทย โดยเฉพาะในวงการศึกษา และวงการสื่อสาร ร่วมกันหวงแหนและทำนุบำรุงรักษาไทยอันเป็นเอกลักษณ์ เช่นแบบ มีทัศนคติแบบปรับเปลี่ยน จึงเกิดความเสียหายนตถเอกลักษณ์ของภาษาไทยอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ
- คนดีมีดีในระบอบราช ศาสนาประชนชาวไทยทั่วประเทศที่จะดีแล้วและดีทั้งใจรวมทั้งดีทั้งใจ ทำนุบำรุง ส่งเสริมและอนุรักษ์ภาษาไทย อันเป็นเอกลักษณ์และสมบัติวัฒนธรรมที่สำคัญของชาติให้ดำรงคงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

กิจกรรม

เชิญชวนให้สถาบันการศึกษา หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน จัดกิจกรรมเนื่องใน “วันภาษาไทยแห่งชาติ” ในวันภาษาไทยแห่งชาติ โดยจัด ในวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ของทุกปี โดยมีกิจกรรมต่าง ๆ เช่นการจัดนิทรรศการ, การอภิปรายงานวิชาการ, การประกวดแต่งคำประพันธ์ ร้อยแก้ว ร้อยกรอง การขับเสภา การเล่านิทาน ฯลฯ.

Home